

MOLENSTICHTING SÚDWEST-FRYSLÂN

Jaaroverzicht 2014

Poldermolen De Snip te It Heidenskip

Inleiding

'Het jaar is alweer bijna voorbij, een jaar waarin weer veel op molengebied is gebeurd', zo begon voorzitter Boekhoven de eindejaarbijeenkomst van molenaars en bestuursleden. De molens draaien en malen regelmatig en er wordt voldoende onderhoud uitgevoerd, zodat de molens dit nog jaren kunnen doen.

Voor u ligt het jaaroverzicht 2014 van de Molenstichting Súdwest-Fryslân.

Zodra de molens draaien en malen is bezoek welkom. Speciaal op de molendagen in mei (Nationale Molendag), september (Friese Molendag) en november (Moledai Súdwest-Fryslân).

Wanneer één van de molens draait is bezoek ook altijd welkom.

De molendagen

De molens van de stichting hebben op de beide molendagen (Nationale molendag en Friese molendag) alle gedraaid. De Vrienden van de Koudumer Molen de Vlijt organiseren tijdens de Friese molendag altijd iets extra's. Door de Koudumer Feestweek komen er die dag dan ook ruim 200 bezoekers.

Op 30 november werd er wederom een gemeentelijke molendag (Moledai Súdwest-Fryslân) georganiseerd. Deze dag is ontstaan uit de Nijefurder Moundersdei. Ruim twintig molens in de gemeente Súdwest-Fryslân waren deze dag geopend. Ondanks dat het die dag net niet genoeg waaide om de molens te laten malen kwam er toch nog een redelijk aantal bezoekers op de molens. Vooral collega molenaars uit het land kwamen naar Súdwest-Fryslân om de molens te bewonderen. Zo waren er collega molenaars uit Friesland, Drenthe, Groningen, Zeeland en Noord-Holland.

Opleiding molenaars

Op de Nylânnermole wordt een opleiding tot molenaar gegeven. De opleiding valt onder auspiciën van het Gild Fryske Mounders. Zie ook hun website www.molenaarworden.nl. De opleiding wordt met een examen afgesloten.

In 2014 zijn er twee aspirant molenaars op de molen bijgekomen.

Op de allereerste zaterdag in januari werd het examen afgenomen van Jentje van der Stap en Frank van Onna. Het examen is met goed gevolg het examen afgelegd. Net niet meer in 2014, maar op 10 januari 2015 is Jan Huls geslaagd voor het examen molenaar.

Jentje draait geregeld op de Beabuorstermole, Frank draait veel op Ybema's Mole en Jan zal bij Henk Brandma op de Nijhuizumer spinnekop gaan draaien.

Het bestuur

Het bestuur heeft het afgelopen jaar vijf keer vergaderd. Kernpunten van de vergaderingen waren het onderhoud van de molens en het verkrijgen van de subsidies. Alsmede de pr is veel aan bod geweest. Subsidies worden onder andere ontvangen van het RCE (Rijksdienst Cultureel Erfgoed), gemeente Súdwest Fryslân, provincie Fryslân en het Wetterskip Fryslân. Incidenteel worden er andere fondsen aangeschreven.

De molenaars, het bestuur van de vriendenclub van de Vlijt en het bestuur van de molenstichting hebben in december hun jaarlijkse bijeenkomst gehad. Tijdens deze bijeenkomst wordt het wel en wee van de molens besproken. Er is afgesproken om in 2015 een pr commissie op te richten. Jan Huls en Gerard van der Meer hebben zich hiervoor aangemeld.

Bestuursleden

Aan het eind van 2014 heeft Roel Venema aangegeven om zijn bestuurstaak neer te leggen. Het bestuur zal op zoek naar een vervanger van Roel. Tevens heeft Wiebe Castelein aangegeven om aan het eind van 2015 te stoppen als bestuurder voor de molenstichting.

BRIM subsidie (Besluit Rijksoverheid Instandhouding Monumenten)

De Molenstichting Súdwest-Fryslân maakt gebruik van de Brim regeling. Dit is een subsidieregeling van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. De regeling is gebaseerd op een 6-jarig onderhoudsplan. Deze subsidie wordt jaarlijks in parten uitbetaald. Aan het einde van de 6 jaren zal de subsidie verantwoord moeten worden.

Provinciale subsidie

Provincie Fryslân draagt 15% van de onderhoudskosten bij. De subsidie is ook toegekend op het zes jarig onderhoudsplan en zal na deze periode verantwoord moeten worden.

Gemeentelijke subsidie

De gemeente heeft begin 2013 toegezegd de molens voor minstens een periode van zes jaar te subsidiëren. De subsidie zal jaarlijks worden uitbetaald. De molenstichting is zeer content met de beschikking van de gemeente Súdwest-Fryslân.

Website

Roel Venema beheert de website van de Molenstichting. Roel voorziet de website geregeld van actueel nieuws. Diverse molenaars leveren geregeld nieuwsfeitjes of wetenswaardigheden aan. De bedrijfsponsors van de stichting worden op de website vermeld met een link naar hun eigen website.

Het webadres is www.molenstichtingswf.nl

Verslagen van excursies van molenaars zijn ook terug te vinden op de website.

Tevens is in 2014 de website voorzien van de documenten welke verplicht zijn te publiceren in verband met de anbi status van de stichting.

Avondexcursies

Het Gild Fryske Mounders organiseert jaarlijks een tweetal avondexcursies. Op 24 juni werden onze molens De Snip, de tjasker en de Nijhuizumer molen door een 30 tal molenaars bezocht.

De molens

Ybema's Mole Workum

Afgelopen jaar is het gevlucht van Ybema's Mole geschilderd. De molenaars hebben de vijzelbak, vijzel en de deksels van de uitschoot behandeld en het hekwerk van het gevlucht in de lijnolie gezet. De molen wordt veel in werking gezet.

Spinnekopmolen Nijhuizum

Het gevlucht van de molen is geschilderd. De vrijwillig molenaar heeft in samenwerking met buurman Ketelaar de kop van de molen geteerd. De molen heeft in juni in de bruidstooi gestaan in verband met het huwelijk van een zoon van molenaar Brandsma en toevalliger wijs ook vanwege het huwelijk van de zoon van Jan Huls, die na zijn slagen ook met de Nijhuizumer spinnekopmole zal malen. Deze molen draait ook regelmatig.

De Snip It Heidenskip

De molen wordt geregeld in werking gesteld. De molen heeft afgelopen jaar nieuwe zeilen gekregen. Zie foto op de voorpagina.

Tjasker It Heidenskip

De tjasker maalt geregeld. De molenstichting beheert de molen voor eigenaresse Itte Groenhof van der Wal. De tjasker is de oudste bestaande tjasker van Nederland.

Vooraf op de Moledei Súdwest-Fryslân trekt de molenaar veel bezoek van kollega molenaars.

Windmotor Molkwar

De windmotor is in 2012 gerestaureerd. Johan de Jong laat de molen, evenals de windmotor van It Skar regelmatig malen. De windmotor functioneert uitstekend. De Mannen van Staal hebben de windmotor een kleine onderhoudsbeurt gegeven. Tevens hebben ze de lieren op de ontvangtbak gerestaureerd en geconserveerd. Deze lieren waren vroeger ter afsluiting van verschillende polderpeilen, welke de windmotor kon bemalen. De lieren hebben geen functie meer, maar behoren tot de historische setting van de molen. Begin 2015 zullen de schuiven nog aan de lieren aangebracht worden en zal het betonwerk van de kolk nog hersteld worden.

In mei zijn er bij de windmotor door Omrop Fryslân filmopnames gemaakt voor een documentaire over windmotoren. Dit mede naar aanleiding van een expositie over windmotoren bij het Landbouwmuseum in Earnewâld.

Windmotor It Skar

De windmotor van It Skar maalt regelmatig. Hier geldt net als voor de andere molens van de stichting, rust roest. Diverse smeer- en draai beurten houden de windmotoren in goede conditie. De Mannen van Staal hebben de windmotor een kleine onderhoudsbeurt gegeven.

De Vlijt Koudum

De stichting heeft een plan door Van Reeuwijk bouwmeester op laten stellen voor diverse onderhoudswerkzaamheden in 2013. Hiervoor zijn een aantal fondsen benaderd. Onder andere de Jonge Arnoldus en Prins Bernhard Cultuurfonds hebben bijdragen toegezegd.

Molenmaker Jurriëns voert de restauratie uit.

Afgelopen jaar zijn de spruit vervangen, de stelling gerestaureerd, de trap naar de kop hersteld, beplanking vervangen en diverse kleinere werkzaamheden uitgevoerd. Begin 2015 zal het werrk afgemaakt worden.

Helaas heeft Mats Faber aan het einde van het jaar aangegeven te stoppen als molenaar van de Vlijt. Mats heeft de Vlijt in 2014 zeer veel laten draaien.

De Nylânnermole Workum

De gezamenlijke molenaars van de Molenstichting hebben afgelopen jaar de Nylânnermole in de zomermaanden iedere zaterdagmiddag laten draaien en opengesteld voor bezoek. Er komt in het toeristenseizoen veel bezoek op de Nylânnermole. In totaal heeft de molen over het jaar 2014 meer dan 700 bezoekers gehad. De molenaars zullen dit in 2015 voortzetten. De giften die in de klomp worden gedaan worden gebruikt voor klein onderhoud aan de molens, zoals het kopen van benzine voor de maaimachines e.d.

Op de Nylânnermole wordt de opleiding tot vrijwillig molenaar gegeven.

Afgelopen jaar is er een onderhoudsbeurt aan het rietdek van de molen uitgevoerd.

Voor een grote onderhoudsbeurt aan de molen is door Van Reeuwijk bouwmeester een plan opgesteld en zijn er diverse fondsen aangeschreven. Het plan omvat onder andere het verstevigen van de fundering van de betonnen keerwanden bij de waterlopen, het restaureren van de onderbonkelaar (tandwiel), bestrijding van houtwormaantastingen, onderhoud aan gaand werk, onderhoud waterlopen, schilderwerk gevlucht, en aanbrengen rondmaalcircuit.

De volgende fondsen hebben een bijdrage voor de restauratie beschikbaar gesteld: Stichting De Jonge Arnoldus, Prins Bernhardcultuurfonds, TBI fonds, Wetterskip Fryslân, Bouwcultuurfonds Friesland en het Meindersma Sybengafonds. Om de gehele financiering rond te krijgen is er nog een bijdrage gevraagd bij het Hendrik Müllerfonds en het Dinamofonds.

Het werk zal in 2015 door molenmaker Jurriëns uitgevoerd worden.

Zowel in het voorjaar als in het najaar heeft Frans Venema enkele schoolklassen op de Nylânnermole ontvangen en hier tekst en uitleg gegeven. In het najaar heeft hij hulp gehad van Jan Huls, die nog een tekenwedstrijd organiseerde.

De vrijwilligers van de stichting

Bestuursleden

J.W. Boekhoven	voorzitter
J. Tiedema	secretaris
P. de Vries	penningmeester
W.T. Castelein	vice voorzitter
M.T. Galama	lid
W. Landman	lid
R. Venema	PR / website

Molenaars

H. Feenstra-Bruijn	L. Feenstra
J. Tiedema	F. Venema
H. Brandsma	J. Stoel
P. Meinderts	A.P.S. Sierdsma
J. de Jong	A. Ketelaar
F. van Onna	J. Huls
S. de Roos	B. Siderius
G. van der Meer	

Bedrijvensponsors van de molenstichting

Jurriens Noord
Rabobank Sneek-Zuidwest Friesland
Camping It Soal
Galamadammen Hotel Jachthavens
Mannen van Staal
Landbouwmechanisatiebedrijf Gerlsma
Van Reeuwijk bouwmeester
Hankel's technisch bedrijf Wommels
Bas Oosterbaan H&R
Rabobank Sneek-Zuidwest Friesland
Koninklijke De Vries Makkum
Roelof Fopma
L en B bv

Activiteiten 2015

Voor 2015 staan er weer diverse activiteiten op het programma.

Agenda 2015:	9 / 10/ mei	Nationale Molendag
	12 september	Friese Molendag
	29 november	Moledei Súdwest-Fryslân

Er zijn voor het komend jaar weer diverse onderhoudswerkzaamheden aan de molens opgedragen aan de molenmaker. Aan de Nylânnermole zal groot onderhoud worden uitgevoerd. Tevens zullen door de vrijwilligers weer diverse schilderwerkzaamheden worden uitgevoerd.